

Ardense worst met champignons

Er is genoeg voor iedereen", zegt hij uitgelaten en zet met een grote plof twee volle pannen op de tafel neer. Dit is zijn moment. Het moment waarop hij uit de keuken komt met dampende potten en pannen, is het enige moment waarop de papa van Lena zich van belang voelt. Alleen dan voelt hij zich een goede man voor zijn vrouw en een goede vader voor zijn kinderen. "Schep maar op nu het nog warm is", zegt hij als een pater bonus familias. Lena en haar zussen scheppen hun bord vol. Ze zijn blij dat ze nog eens allen samen zitten. Eten is het enige dat ze echt graag samen doen. Er is genoeg voor iedereen.

"Zoveel beter dan hamburgers en frieten", lacht Lena. "En toch gaat mijn buik niet helemaal gevuld zijn", antwoordt haar jongste zus. "Ik wil dat mama terug naar papa lacht. Daar heb ik honger naar. Ik wil een beetje meer liefde eten", zegt ze. Moeder slikt zonder te kauwen haar stuk worst naar binnen en balt haar vuisten op tafel.

Zij verbijt steeds haar tranen. Vader begint steeds te huilen. "Waarom kunnen jullie elkaar niet vergeven?", vraagt de oudste zus. "Ik ben zo kwaad op papa... en ik weet niet of het ooit zal overgaan", zegt moeder met een schorre stem. "Kunnen jullie dan niet beter uit elkaar gaan", flapt de oudste zus er uit. Meteen nadat de woorden uit haar mond gevallen zijn, kijkt ze bang haar beide ouders aan. Dit is het moment waarop er vroeger slagen vielen.

Het slaan is gelukkig voorbij, net zoals de hamburgers en de frieten minstens drie keer per week. Maar het 'moment' heeft nog geen nieuwe invulling gekregen. Het wordt ingehouden. De spanning is te snijden.

De jongste dochter haalt een blocnote en een balpen van achter haar rug vandaan. Ze heeft dit steeds achter haar liggen, rustend tegen de leuning van haar stoel. Voor het geval dat. "Iedereen, schrijf op wat je wil zeggen. Tel dan tot tien, adem rustig. En dan pas mag je zeggen wat je wil zeggen", doorbreekt ze de ijzige stilte. Lena neemt een blad papier en begint te schrijven.

"Negen, ... tien". Ze legt haar balpen neer, neemt diep adem en zegt: "Het zit zo: Mama's pijn zit in een diepe ravijn. Ze heeft er zoveel ingegooid. Om de pijn toe te stoppen. Ze heeft er eten in gegooid. De klappen die ze uitdeelde. De harde woorden die ze tegen papa zei. Haar werk. En elke

keer 'jaja, alles goed, haha'. De therapeute waar mama en papa gaan, had gezegd dat we er gelukkig uitzagen. En dat ze dit niet had zien aankomen, ons geheim. En nu puilt dat ravijn uit. Hij barst open. De grond onder mama's voeten zakt weg. Ik ben bang dat ze terug in het gat van de ravijn gaat vallen, te dicht bij haar pijn van vroeger. Misschien komt haar verdriet rond haar eigen ouders nu ook naar boven. De therapeute zegt dat mama niet ongevoelig is, maar dat ze zichzelf beschermt. En dat papa spijt heeft en vraagt om graag gezien te worden. Dat ze zo naar elkaar mogen kijken. En ja, papa heeft spijt. Maar mama kan niet vriendelijk doen tegen hem, want dan gaat hij hoop krijgen. Als wij al groot waren nu, dan zouden ze scheiden. Ik heb het zelf gehoord".

Dit had niemand zien aankomen. Niemand schept op nu het nog warm is. De Ardense worst met champignons wordt koud. Er is teveel voor iedereen.

B-story 3/4

Geschreven door Jill Marchant

www.sterkerwordenwaarhetpijndoet.nu